

ירושלים, כ"ו באדר תשנ"ט

14 במרץ 1999

חוזר מס' ח-06 - 1965

לכבוד

התאגידים הבנקאיים

הנדון: מימון רכישת אמצעי שליטה בתאגידים

(ניהול בנקאי תקין, הוראה מס' 323)

מבוא

1. רכישת אמצעי שליטה בתאגידים בנקאיים באשראי בנקאי מקומי בשיעורים ובסכומים ניכרים, כרוכה בבעייתיות מיוחדת, ולכן הוגבל מימון מסוג זה. לאחר התייעצות בוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, תיקנתי את ההוראה הנ"ל כמפורט להלן.

התיקונים להוראה

2. האמור בסעיף 4(א) (מגבלה כמותית), יסומן (1) ואחריו יבוא:
"2) מבלי לפגוע באמור בפסקה (1), יתרת האשראי שנתן תאגיד בנקאי לרכישת אמצעי שליטה של תאגיד בנקאי אחר, במקרים בהם שיעור המימון לרכישת אמצעי השליטה בתאגיד הבנקאי האחר עלה על 50% מעלות רכישתם, לא תעלה על הנמוך מבין אלה:
(א) 5% מהונו של התאגיד הבנקאי, נותן האשראי;
(ב) 5% מהונו של התאגיד הבנקאי הנרכש (לפי הדוח האחרון שפרסם), או שיעור אחר שקבע המפקח לתאגיד בנקאי שהונו נמוך מסך של חמש מאות מליון ש"ח."

דברי הסבר:

רכישת אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי במימון בנקאי מקומי, בהיקף מהותי, מעלה בעיות שונות המחייבות מגבלות על מימון רכישת אמצעי שליטה בתאגידים בנקאיים. בעיות אלו נובעות ממספר סיבות:

- היווצרות תלות צולבת בין הבנקים ובעליהם, תלות היוצרת סיכון לבנקים, עלולה לפגוע בתחרות ולהכניס שיקולים זרים בניהול האשראי.
- פוטנציאל לפגיעה בהיקף ובמבנה הון הבנקים עקב הכורח לחלק דיבידנדים מרווחים שוטפים ומרווחי הון, על מנת שהבעלים יוכלו לעמוד בהחזר ההלוואות.
- פוטנציאל להשפעה מערכתית צולבת במקרה של כשל באחד הבנקים - כשל שימנע מבעליו להחזיר את ההלוואות לבנקים המלווים. תוצאת מימון צולב בין בנקים, במצב כזה, עלולה לגרום קיזוז הון בהיקף מהותי ולהחריף ולהרחיב את המשבר.

3. אחרי סעיף 5 (הצמדת סכומים למטבע חוץ), יבוא:

"הוראת מעבר

6. תאגיד בנקאי שבתאריך פרסום התיקון להוראה (14.3.1999) נמצא בחריגה מהמגבלה הכמותית המפורטת בסעיף 4(א) (2), יחסל את החריגה לא יאוחר מיום 1.1.2005."

הבהרה

4. בעקבות הערות שקבלנו ברצוני להבהיר את חישוב "שיעור המימון" בדוגמא כלהלן:
הנתונים:

- פלוני מבקש לרכוש אמצעי שליטה בבנק ישראלי, כאשר סכום הרכישה הינו 100.

- מימון הרכישה התבצע כלהלן:

25 – הון עצמי

75 – מימון על ידי קונסורציום של בנקים, שבו בנקים זרים משתתפים בשיעור של 1/3 ובנק ישראלי בשיעור של 2/3.

הבהרה

שיעור המימון שעל הבנק הישראלי לקחת בחשבון הוא 75% (וזאת בין אם שאר הבנקים זרים ובין אם לאו).

תחילה

5. תחילת התיקונים להוראה, עם פרסומם.

עדכון הקובץ

6. מצורפים בזה דפי עדכון לקובץ ניהול בנקאי תקין. להלן הוראות העדכון:

להכניס עמוד

3-1-323 [2] (3/99)

7-499 [2] (3/99)

8-499 [1] (3/99)

להוציא עמוד

2-1-323 [1] (7/98)

7-499 [1] (8/98)

בכבוד רב,

יצחק טל

המפקח על הבנקים